

दानिएलचे पुस्तक - एकशे अठ्ठ्याळासावा क्रमांक

भविष्यसूचक तक्त्यांचे उलगडणे: हबक्कूकचे दर्शन आणि मिलरचे स्वप्न

Jeff Pippenger

2024-03-20

उलई नदीच्या दर्शनाने दर्शविलेली ज्ञानाची वाढ हीच शेवटी हबक्कूकाच्या दोन पाट्यांवर लिहिली गेली.

“ज्या भविष्यवाण्यांचा त्यांनी दुसऱ्या आगमनाच्या काळाशी संबंध आहे असे मानले होते, त्यांच्याशी गुंफलेली अशी शिकवण होती जी त्यांच्या अनिश्चितता व उत्कंठेच्या अवस्थेला विशेषतः अनुरूप होती, आणि त्यांना विश्वासाने धीराने प्रतीक्षा करण्यास प्रोत्साहित करणारी होती, की जे त्यांच्या समजूतीस आता अंधकारमय वाटत होते ते योग्य वेळी स्पष्ट केले जाईल.

“या भविष्यवाण्यांमध्ये हबक्कूक 2:1-4 मधील ही भविष्यवाणी होती: ‘मी माझ्या पहारेवर उभा राहीन, आणि मनोऱ्यावर जाऊन उभा राहीन, आणि तो मला काय बोलेल हे पाहीन, आणि मला धिक्कारले गेल्यावर मी काय उत्तर देईन हेही पाहीन. तेव्हा परमेश्वराने मला उत्तर दिले व म्हणाला, दृष्टांत लिहून काढ, आणि तो पाट्यांवर स्पष्ट लिही, म्हणजे जो तो वाचील तो धावत जाईल. कारण तो दृष्टांत नेमलेल्या समयासाठी अजून आहे; परंतु शेवटी तो बोलेल, आणि खोटा ठरणार नाही: जरी तो विलंब करीत आहे असे वाटले, तरी त्याची वाट पाहा; कारण तो निश्चितच येईल, तो उशीर करणार नाही. पाहा, ज्याचा जीव गर्वाने फुगला आहे तो त्याच्यामध्ये सरळ नाही; पण न्यायी मनुष्य आपल्या विश्वासाने जगेल.’”

“इ. स. 1842 च्याच सुमारास, ‘हे दर्शन लिहून ठेव, आणि फलकांवर स्पष्ट कर, म्हणजे जो कोणी ते वाचील तो धावत जाईल,’ असा या भविष्यवाणीत दिलेला निर्देश चार्ल्स फिच यांना दानिएल व प्रकटीकरण येथील दर्शनांचे स्पष्टीकरण करणारा एक भविष्यसूचक तक्ता तयार करण्याची प्रेरणा देणारा ठरला. या तक्त्याचे प्रकाशन हबक्कूक यास दिलेल्या आज्ञेची पूर्तता मानले गेले. तथापि, त्याच भविष्यवाणीत त्या दर्शनाच्या पूर्णत्वास येण्यात एक उघड विलंब—एक थांबण्याचा काळ—दर्शविला आहे, हे तेव्हा कोणाच्याही लक्षात आले नाही. निराशेनंतर, हे वचन अत्यंत अर्थपूर्ण भासू लागले: ‘कारण हे दर्शन नेमलेल्या काळासाठी आहे; पण शेवटी ते बोलेल आणि खोटे ठरणार नाही; जरी त्यास विलंब झाला, तरी त्याची वाट पाहा; कारण ते निश्चितच येईल, ते विलंब करणार नाही.... नीतिमान मनुष्य आपल्या विश्वासाने जगेल.’ The Great Controversy, 391, 392.”

हबक्कूकच्या दोन पट्ट्या भविष्यसूचकदृष्ट्या दोन साक्षी आहेत. बायबलनुसार, सत्य स्थापन करण्यासाठी दोन साक्षी एकत्र आणल्या जाणे आवश्यक आहे.

परंतु जर त्याने तुझे ऐकले नाही, तर तुझ्याबरोबर आणखी एक किंवा दोघांना घेऊन जा, म्हणजे दोन किंवा तीन साक्षीदारांच्या मुखाने प्रत्येक गोष्ट स्थिर केली जाईल. मत्तय 8:16.

हबक्कूकच्या दोन पट्ट्या (१८४३ आणि १८५० च्या पायोनियर चार्ट्स) एकमेकांवर अध्यारोपित केल्या असता, त्या मिलरच्या स्वप्नातील “रत्ने” असलेल्या सत्यांची पुष्टी करतात. पहिल्या पट्टीवर दर्शविलेली १८४३ ची चूक, दुसऱ्या पट्टीवर अध्यारोपित केल्यावर, दर्शनाचा “विलंबाचा काळ” स्थापित करते. मिलरने (त्या इतिहासाचा प्रतीकात्मक पहारेकरी) विचारले की, आपल्या इतिहासातील वादविवादाच्या काळात त्याने काय सांगावे.

मी माझ्या पहार्यावर उभा राहीन, आणि बुरुजावर जाऊन स्थिर राहीन; तो मला काय बोलेल हे पाहण्यासाठी मी लक्ष ठेवीन, आणि मला ताडले गेल्यावर मी काय उत्तर द्यावे हेही पाहीन. हबक्कूक २:१.

प्रभूने मिलरला ते दर्शन लिहून ठेवण्याची आज्ञा केली, आणि आपल्या स्वप्नात त्याने ते दर्शन असलेली पेट्टी आपल्या खोलीच्या मध्यभागी असलेल्या मेजावर ठेवली.

आणि परमेश्वराने मला उत्तर दिले आणि म्हटले, दृष्टांत लिहून ठेव, आणि तो पट्ट्यांवर स्पष्टपणे कोर, म्हणजे जो तो वाचील तो धावू शकेल. हबक्कूक 2:2.

यानंतर त्या तक्त्यांमध्ये विलंबाचा काळ आणि पहिली निराशा ओळखून दाखविली आहे.

कारण दृष्टांत हा नेमलेल्या काळासाठीच आहे; परंतु शेवटी तो बोलेल, आणि असत्य ठरणार नाही: तो उशीर करीत आहे असे वाटले, तरी त्याची वाट पाहा; कारण तो निश्चितच येईल, तो उशीर करणार नाही. हबक्कूक 2:3.

मग ज्ञानवृद्धीच्या आधारे प्रकट होणाऱ्या त्या दोन वर्गांचे प्रतिनिधित्व केलेले आहे.

पाहा, ज्याचा आत्मा गर्वाने फुगला आहे तो त्याच्यामध्ये सरळ नाही; परंतु न्यायी मनुष्य आपल्या विश्वासाने जिवंत राहिल. हबक्कूक 2:4.

दानिएल अध्याय बारा यातील परीक्षेच्या प्रक्रियेद्वारे उपासकांचे हे दोन वर्ग प्रकट होतील.

आणि तो म्हणाला, दानिएला, तू आपल्या मार्गाने जा; कारण अंतकाळापर्यंत ही वचने बंद व मुद्रांकित केलेली आहेत. बरेच जण शुद्ध केले जातील, शुभ्र केले जातील, आणि परीक्षित केले जातील; परंतु दुष्ट दुष्टपणाच करतील; आणि दुष्टांपैकी कोणीही समजणार नाही; परंतु ज्ञानी समजतील. दानिएल १२:९, १०.

दानिएलमधील "शहाणे" हे मत्तय पंचवीसमधील शहाण्या कुमारिका आहेत, ज्यांना विश्वासाद्वारे धर्मी ठरविण्यात आले होते; आणि दुष्ट हे त्या मूर्ख कुमारिका होत्या, ज्या अभिमानाने फुगून गेल्या होत्या. मिलरच्या स्वप्नाच्या शेवटी, ते रत्न दहा कुमारिकांच्या दृष्टांतातील तेलाचे प्रतिनिधित्व करतात, जे संदेश होते.

"जेव्हा देव आपल्याला पाठविलेली संदेशे आपण स्वीकारत नाही, तेव्हा देवाचा अपमान होतो. अशा रीतीने आपण त्या सुवर्ण तेलास नकार देतो, जे तो आपल्या आत्म्यांत औतू इच्छितो, जेणेकरून ते अंधकारात असणाऱ्यांपर्यंत पोहोचविले जाईल. जेव्हा ही हाक येईल, 'पाहा, वर येत आहे; त्याच्या भेटीस बाहेर पडा,' तेव्हा ज्यांनी पवित्र तेल स्वीकारलेले नाही, ज्यांनी आपल्या अंतःकरणात ख्रिस्ताची कृपा जपलेली नाही, त्यांना मूर्ख कुमारिकांप्रमाणे आढळेल की ते आपल्या प्रभूला भेटण्यास तयार नाहीत. तेल मिळविण्याची सामर्थ्य त्यांच्यात स्वतःमध्ये नाही, आणि त्यांचे जीवन उद्ध्वस्त झालेले आहे." Review and Herald, July 20, 1897.

शेवटच्या दिवसांत मिलर यांची रत्ने दहापट अधिक तेजस्वीपणे चमकणार होती; आणि दहा हा अंक जसा परीक्षेचे प्रतीक आहे, तसाच प्रकाश देखील आहे. मिलरच्या स्वप्नाच्या शेवटच्या भागात दर्शविलेल्या शेवटच्या दिवसांत, हबक्कूकच्या पट्टिकांवर प्रतिपादित सत्याचा प्रकाश एक परीक्षेचा संदेश उत्पन्न करतो, जो दहा कुमारिकांच्या दृष्टांतात मध्यरात्रीच्या हाकेचा परीक्षेचा संदेश आहे. ती परीक्षेची प्रक्रिया मिलरवादी इतिहासातील परीक्षेच्या प्रक्रियेची पुनरावृत्ती आहे, कारण दहा कुमारिकांचा दृष्टांत शेवटच्या दिवसांत अक्षरशः पुन्हा घडतो.

"दहा कुमारींच्या दृष्टांताकडे माझे लक्ष वारंवार वेधले जाते; त्यांपैकी पाच शहाण्या होत्या, आणि पाच मूर्ख. हा दृष्टांत अक्षरशः पूर्ण झाला आहे आणि होईलही, कारण याचा या काळाशी विशेष संबंध आहे, आणि तिसऱ्या देवदूताच्या संदेशाप्रमाणेच, तो पूर्ण झाला आहे आणि काळाच्या समाप्तीपर्यंत वर्तमान सत्य म्हणून राहिल." Review and Herald, August 19, 1890.

मिलरच्या स्वप्नाच्या शेवटी विलंबकाळाचा अनुभव अक्षरशः पुन्हा घडणार होता, आणि त्या वेळी त्याचे रत्ने सूर्यापेक्षा दहापट अधिक तेजस्वी चमकणार होती; यावरून हे स्पष्ट होते की ती रत्ने दहा कुमारींच्या दृष्टांतातील अंतिम परीक्षेचे प्रतिनिधित्व करतात. दहा हा परीक्षेचा प्रतीक आहे, आणि दहा दिवसांच्या शेवटी दानियेल व ते तीन श्रेष्ठ पुरुष बाबेलच्या आहारावर पोसल्या जाणाऱ्यांपेक्षा दृष्टोत्पत्तीस अधिक सुंदर व पुष्ट दिसले. हबक्कूकमधील ते गर्विष्ठ, जे विश्वासाने नव्हे तर दुराभिमानाने जगले, त्यांनी बाबेलचेच चरित्र विकसित केले. मिलराइट इतिहासात ते बाबेलच्या कन्या बनले, आणि हबक्कूकमध्ये त्यांच्या स्वभाववैशिष्ट्याची ओळख करून देण्यासाठी पोपतंत्राचा उपयोग केला आहे.

पाहा, ज्याचा आत्मा उंचावला गेला आहे तो त्याच्यामध्ये सरळ नाही; परंतु न्यायी मनुष्य आपल्या विश्वासाने जगेल. होय, तसेच, कारण तो द्राक्षारसामुळे अपराध करतो, तो गर्विष्ठ मनुष्य आहे, तो घरी स्थिर राहत नाही; तो आपली इच्छा अधोलोकाप्रमाणे विस्तारतो, आणि तो मृत्यूसारखा आहे, व तृप्त होऊ शकत नाही; पण तो सर्व राष्ट्रे आपल्या जवळ गोळा करतो, आणि सर्व लोकांना आपल्या ठायी एकवटतो. हे सर्वजण त्याच्याविरुद्ध दृष्टांत उचलणार नाहीत काय, आणि त्याच्याविरुद्ध उपहासात्मक म्हण उच्चारणार नाहीत काय, व म्हणणार नाहीत काय, धिक्कार त्याला जो जे त्याचे नाही ते वाढवितो! किती काळ? आणि त्याला जो स्वतःवर जाड चिखलाचा भार लादतो! जे तुला दंश करतील ते अचानक उठणार नाहीत काय, आणि जे तुला त्रास देतील ते जागे होणार नाहीत काय, आणि तू त्यांच्यासाठी लुट होशील? कारण तू अनेक राष्ट्रांची लूट केली आहेस, म्हणून लोकांच्या सर्व उरलेल्या अवशेषांनी तुझी लूट करावी; मनुष्यांच्या रक्तामुळे, आणि देशावर, नगरावर, व त्यामध्ये राहणाऱ्या सर्वांवर केलेल्या अत्याचारामुळे. हबक्कूक 2:4-8.

मत्तय पंचविसातील कुमारिकांवर आलेली परीक्षेची प्रक्रिया अशा एका उपासकवर्गाची निर्मिती करते, ज्यांनी उत्तर दिशेच्या राजाचा (पोपसत्तेचा) स्वभाव विकसित केला आहे; आणि तोच तो अधिकार आहे ज्याने “पुष्कळ राष्ट्रे लुटली.”

परमेश्वर असे म्हणतो: पाहा, उत्तरेकडील देशातून एक लोक येत आहे, आणि पृथ्वीच्या सीमेवरून एक महान राष्ट्र उभे केले जाईल. ते धनुष्य व भाला हातात धरतील; ते क्रूर आहेत, आणि त्यांना दया नाही; त्यांचा आवाज समुद्राप्रमाणे गर्जतो; आणि, हे सियोनकन्ये, ते तुझ्याविरुद्ध युद्धासाठी सज्ज झालेल्या पुरुषांप्रमाणे घोड्यांवर आरूढ होऊन येतात. त्याची कीर्ती आम्ही ऐकली आहे: आमचे हात शिथिल झाले आहेत; व्यथा आम्हाला धरून बसली आहे, आणि प्रसववेदनांत असलेल्या स्त्रीप्रमाणे वेदना. शेतात जाऊ नका, आणि मार्गाने चालू नका; कारण शत्रूची तलवार आणि चहूकडे भय आहे. हे माझ्या लोकांच्या कन्ये, गोणपाट कंबरस बांध, आणि राखेत लोळण घे; एकुलत्या पुत्रासाठी करावा तसा शोक कर, अत्यंत कडवट विलाप कर; कारण विध्वंसक अचानक आमच्यावर येईल. यिर्मया ६:२२-२६.

हबक्कूक यांच्या दोन वर्गांपैकी एक म्हणजे जे विश्वासाने नीतिमान ठरविले गेले आहेत, आणि दुसरे म्हणजे ज्यांनी बाबेलच्या शिकवणी खाल्ल्या व प्यायल्या आहेत. मिलर यांच्या स्वप्नाच्या शेवटच्या दिवसांमध्ये कुमारिका म्हणून दर्शविलेले लोक, एकतर ख्रिस्ताचे चरित्र विकसित करतात आणि अशा रीतीने देवाचा शिक्का प्राप्त करतात, किंवा ते पोपसत्तेचे चरित्र विकसित करतात आणि पशूची खूण प्राप्त करतात.

“नैतिक अंधकाराच्या मध्यभागी खरा प्रकाश तेजाने प्रगट होण्याची वेळ आली आहे. तिसऱ्या देवदूताचा संदेश जगात पाठविण्यात आला आहे, जो मनुष्यांना त्यांच्या कपाळांवर किंवा त्यांच्या हातांवर पशूची किंवा त्याच्या प्रतिमेची खूण ग्रहण करण्याविरुद्ध इशारा देतो. ही खूण ग्रहण करणे म्हणजे पशूने जसा निर्णय केला तसाच निर्णय करणे, आणि देवाच्या वचनाच्या प्रत्यक्ष विरोधात त्याच कल्पनांचा पुरस्कार करणे होय. जे कोणी ही खूण ग्रहण करतात, त्यांच्याविषयी देव म्हणतो, ‘त्यांनीही देवाच्या क्रोधाच्या द्राक्षारसाचे पान करावे, जो त्यांच्या रोषाच्या पात्रात अवमिश्रित ओतलेला आहे; आणि पवित्र देवदूतांच्या समक्ष व कोकऱ्याच्या समक्ष त्याला अग्नी व गंधक यांद्वारे यातना दिल्या जातील.’” Review and Herald, July 13, 1897.

बाबेलच्या द्राक्षारसाचे पान करणाऱ्या कुमारी अखेरीस देवाच्या क्रोधाच्या द्राक्षारसाचेही पान करतील. यशया मध्ये, एफ्राईमचे मद्यपी वस्तूंचा उलटापालट करून आपले आंधळे मद्यपान प्रकट करतात, आणि त्या कृतीची गणना “कुंभाराच्या माती”प्रमाणे केली जावी.

“दररोजचे” हे ख्रिस्ताचे प्रतीक आहे अशी ओळख ठरविणे, “दररोजचे” या सत्यालाच उलटेपालटे करते, कारण “दररोजचे” हे सैतानी प्रतीक आहे. “दररोजचे” हे मूर्तिपूजकत्व आहे अशी मिलर यांची ओळख हबक्कूकच्या पट्टिकांवर थेट दर्शविली गेली आहे. थेस्सलनीकाकरांस लिहिलेल्या पत्रातील तो उतारा, ज्यामुळे त्यांना हे समजण्यास अनुमती मिळाली की देवाच्या मंदिरात बसणारा “पापाचा मनुष्य” प्रकट व्हावा म्हणून जे “काढून टाकण्यात आले” ते मूर्तिपूजकत्व होते, हा मिलर यांचा शोध 2 थेस्सलनीकाकरांस, अध्याय दोन, येथे आढळणारे प्रमुख सत्य आहे.

“मी पुढे वाचत राहिलो, आणि दानियेल या पुस्तकाखेरीज ते [नित्य] आढळलेले अन्य कोणतेही उदाहरण मला सापडले नाही. मग [एक शब्दसाम्य-सूचीच्या साहाय्याने] त्याच्याशी संबंधित असलेले शब्द मी घेतले, ‘काढून टाकणे;’ तो नित्य काढून टाकील; ‘ज्या वेळेपासून नित्य काढून टाकण्यात येईल,’ इत्यादी. मी पुढे वाचत राहिलो, आणि मला वाटले की या वचनावर काहीही प्रकाश मिळणार नाही; शेवटी मी 2 Thessalonians 2:7, 8 येथे आलो. ‘कारण अधर्माचे गूढ आताच कार्य करीत आहे; फक्त जो आता अडथळा करीत आहे तो तोपर्यंत अडथळा करील, जोवर तो मार्गातून काढून टाकला जात नाही, आणि मग तो दुष्ट प्रकट होईल,’ इत्यादी. आणि जेव्हा मी त्या वचनापर्यंत आलो, अहो, सत्य किती स्पष्ट आणि गौरवशाली दिसू लागले! तेच आहे! तेच नित्य आहे! तर मग, ‘जो आता अडथळा करीत आहे,’ किंवा प्रतिबंध करीत आहे, याने पौलाचा काय अर्थ आहे? ‘पापाचा मनुष्य’ आणि ‘तो दुष्ट’ याने पोपशाही अभिप्रेत आहे. तर मग, पोपशाही प्रकट होण्यास कोणती गोष्ट अडथळा करते? ती म्हणजे मूर्तिपूजकता; तर मग, ‘नित्य’ याचा अर्थ मूर्तिपूजकता असलाच पाहिजे.’—William Miller, Second Advent Manual, page 66.” Advent Review and Sabbath Herald, January 6, 1853.

थेस्सलनीकाकारांसमधील “नित्य” याचा अर्थ, जो मिलर यांनी शोधून काढला, हा त्या उताऱ्याचा प्रमुख सत्यार्थ आहे. पौल जेव्हा त्या लोकांची ओळख करून देतो की जे सत्यावर प्रेम करीत नाहीत आणि म्हणूनच ज्यांना प्रबळ भ्रम प्राप्त होईल, तेव्हा तो निःसंशयपणे सर्वसाधारण अर्थाने सत्याविषयीच्या द्वेषाचीच ओळख करून देत आहे; परंतु त्या उताऱ्यात थेट निर्देशिलेले सत्य हे असे आहे की “नित्य” हे मूर्तिपूजक रोमचे प्रतिनिधित्व करते.

शरीराचा दिवा डोळा आहे; म्हणून जर तुझा डोळा एकनिष्ठ असेल, तर तुझे सर्व शरीर प्रकाशमय होईल. पण जर तुझा डोळा दुष्ट असेल, तर तुझे सर्व शरीर अंधारमय होईल. म्हणून तुझ्यामध्ये जो प्रकाश आहे तोच जर अंधार असेल, तर तो अंधार किती मोठा असेल! कोणीही मनुष्य दोन धर्नींची सेवा करू शकत नाही; कारण तो एकाचा द्वेष करील आणि दुसऱ्यावर प्रेम करील; किंवा तो एकाला धरून राहिल आणि दुसऱ्याला तुच्छ मानील. तुम्ही देवाची आणि मामोनची सेवा करू शकत नाही. मत्तय 6:22-24.

सत्याविषयी केवळ प्रेम असते, किंवा सत्याविषयी द्वेष असतो. यामध्ये कोणताही मध्यम मार्ग नाही. मत्तय पंचविस मधील मूर्ख कुमारांकर येंगारा प्रबळ भ्रम हा अंतिम परीक्षेचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या मिलरच्या रत्नांच्या प्रकाशाचा त्यांनी केलेल्या नकारावर आधारलेला आहे. प्राचीन इस्राएलची अंतिम परीक्षा ही त्यांची दहावी परीक्षा होती, आणि अखेरच्या दिवसांत मिलरची रत्ने दहा पटीने अधिक तेजस्वी प्रकाशतात. मिलरच्या रत्नांच्या नकाराचे प्रतीक म्हणजे “the daily,” ज्याला एफ्राईमच्या मद्यपांनी अॅडव्हेंटिझमच्या तिसऱ्या पिढीत उलथापालथ करून टाकले. “The daily” हे मूर्तिपूजेचे सैतानी प्रतीक आहे. त्या मद्यपांनी एक बनावट रत्न आणले, जे त्यांनी धर्मत्यागी प्रोटेस्टंटवादातून आणले होते, आणि जे “the daily” ला ख्रिस्ताचे प्रतीक म्हणून ओळखते.

मिलर यांची आपल्या रत्नांविषयीची समज, ज्या इतिहासकाळात त्यांना उभे केले गेले त्या इतिहासामुळे मर्यादित होती. दुसरे आगमन ही पुढील भविष्यवाणीतील घटना आहे, या ठाम विश्वासामुळे, १७९८ मध्ये पोपसत्तेला झालेली प्राणघातक जखम दानियेल २ मधील चौथ्या व अंतिम पृथ्वीवरील राज्याचेच प्रतिनिधित्व करू शकत होती. “नित्य” याविषयीच्या त्यांच्या समजलाही मर्यादा होत्या; कारण त्यांच्या साक्षीनुसार, प्रकटीकरणाद्वारे त्यांना अभ्यासाची एक विशिष्ट पद्धत दाखविण्यात आली होती, ज्यामध्ये त्यांनी असे नमूद केले की त्यांनी आपली बायबल, Cruden’s Concordance वापरली आणि काही वर्तमानपत्रे वाचली. त्या प्रकारे अभ्यास करण्याचा त्यांचा निर्णय फक्त त्यांच्या मनात आला होता.

“जे बारा वर्षे मी देवादी मानणारा होतो, त्या काळात मला मिळेल तेवढे सर्व इतिहास मी वाचले; परंतु आता मला बायबल प्रिय झाले होते; ते येशूबद्दल शिकवीत होते! तरीही बायबलमधील बराचसा भाग मला अंधुकच वाटत होता. १८१८ किंवा १९ मध्ये, एका मित्राशी बोलत असताना—ज्याला मी भेट देण्यासाठी गेलो होतो, आणि ज्याने मला देवादी असताना बोलताना ओळखले होते व [एकेले] होते—त्याने किंचित अर्थगर्भ रीतीने विचारले, ‘या वचनाबद्दल, आणि त्या वचनाबद्दल, तुझे काय मत आहे?’ देवादी असताना मी ज्यां जुन्या वचनांना आक्षेप

घेत असे त्यांचाच तो निर्देश करीत होता. त्याचा हेतू मला समजला, आणि मी उत्तर दिले—तुम्ही मला थोडा वेळ दिलात, तर त्यांचा अर्थ मी तुम्हाला सांगीन. 'तुला किती वेळ हवा आहे?' 'मला ठाऊक नाही; पण मी तुम्हाला सांगीन,' असे मी उत्तर दिले; कारण देवाने अशी प्रकटीकरण दिली असेल की जी समजताच येणार नाही, यावर मी विश्वास ठेवू शकत नव्हतो. तेव्हा मी माझ्या बायबलचा अभ्यास करण्याचा निश्चय केला, या विश्वासाने की पवित्र आत्म्याचा अभिप्राय काय आहे हे मी शोधून काढू शकेन. पण हा निश्चय करताच तत्क्षणी माझ्या मनात हा विचार आला—'समजा तुला असा एखादा उतारा सापडला की जो तुला समजला नाही, तर तू काय करशील?' तेव्हा बायबलचा अभ्यास करण्याची ही पद्धत माझ्या मनात आली:—मी अशा उताऱ्यांतील शब्द घेईन, आणि त्यांचा मागोवा संपूर्ण बायबलभर घेईन, आणि अशा रीतीने त्यांचा अर्थ शोधून काढीन. माझ्याकडे कूडेनचे कॉन्कॉर्डन्स होते, जे माझ्या मते जगातील सर्वांत उत्तम आहे; म्हणून मी ते आणि माझे बायबल घेऊन माझ्या लेखनमेजपाशी बसलो, आणि थोड्याशा वर्तमानपत्रांखेरीज दुसरे काहीही वाचले नाही; कारण माझ्या बायबलचा अर्थ काय आहे हे जाणून घेण्याचा मी निर्धार केला होता. अपोलोस हेल, *The Second Advent Manual*, 65."

मिलर यांचे सत्यरत्ने केवळ त्यांच्या अभ्यासपद्धतीमुळेच ओळखली गेली नाहीत, तर देवाकडून थेट प्रकटीकरणाद्वारेही ती ओळखली गेली.

"देवाने आपला देवदूत अशा एका शेतकऱ्याच्या हृदयावर कार्य करण्यासाठी पाठविला, ज्याचा बायबलावर विश्वास नव्हता, जेणेकरून त्याला भविष्यवाण्यांचा शोध घ्यावयास प्रवृत्त करता येईल. देवाचे दूत त्या निवडलेल्या मनुष्याला वारंवार भेट देत असत, त्याच्या मनाला मार्गदर्शन करण्यासाठी आणि देवाच्या लोकांसाठी सदैव गूढ राहिलेल्या भविष्यवाण्या त्याच्या समजुतीस उघड करण्यासाठी. सत्याच्या साखळीची सुरुवात त्याला देण्यात आली, आणि तो एकामागून एक कडी शोधत पुढे चालविला गेला, जोपर्यंत त्याने देवाच्या वचनाकडे आश्चर्य व आदरभावाने पाहिले नाही. तेथे त्याने सत्याची एक परिपूर्ण साखळी पाहिली. ज्या वचनाला त्याने प्रेरणारहित मानले होते, तेच आता त्याच्या दृष्टीसमोर आपल्या सौंदर्य व वैभवात उघडले. पवित्रशास्त्राचा एक भाग दुसऱ्या भागाचे स्पष्टीकरण करतो, आणि जेव्हा एखादा उतारा त्याच्या समजुतीस बंद असे, तेव्हा वचनाच्या दुसऱ्या भागात त्याला त्याचे स्पष्टीकरण करणारे आढळे, हे त्याने पाहिले. त्याने देवाच्या पवित्र वचनाकडे आनंदाने आणि अत्यंत आदर व भयभावाने पाहिले." *Early Writings*, 230.

जेव्हा सिस्टर व्हाईट असे म्हणतात की "देवाने आपला दूत" मिलरकडे पाठविला, तेव्हा याने हे दर्शविले जाते की मिलरकडे पाठविण्यात आलेला दूत गॅब्रिएल होता, कारण "आपला दूत" ही संज्ञा गॅब्रिएलला दिलेली आहे.

"मी गॅब्रिएल आहे, जो देवाच्या सन्निधीत उभा असतो,' या देवदूताच्या शब्दांवरून हे दिसून येते की तो स्वर्गीय दरबारांत अत्युच्च सन्मानाच्या स्थानावर आहे. जेव्हा तो दानियेलाकडे संदेश घेऊन आला, तेव्हा त्याने म्हटले, 'या गोष्टीत माझ्याबरोबर ठाम उभा राहणारा तुझा अधिपती मिखाएल [ख्रिस्त] याच्याशिवाय दुसरा कोणी नाही.' दानियेल 10:21. गॅब्रिएलबद्दल तारणारा प्रकटीकरण ग्रंथात असे म्हणतो की, 'त्याने तो आपल्या देवदूतामार्फत आपल्या सेवक योहान याला पाठवून कळविला.' प्रकटीकरण 1:1." *द डिझायर ऑफ एजेस*, 99.

गॅब्रिएल आणि इतर देवदूतांनी मिलरच्या "मनाला मार्गदर्शन केले आणि" "देवाच्या लोकांसाठी जे भविष्यवचन सदैव अंधकारमय राहिले होते, त्यांचे आकलन त्याच्यासमोर उघडले." त्याचा संदेश केवळ त्याच्या अभ्यासपद्धतीद्वारे विकसित झाला नव्हता, तर दैवी प्रकटीकरणाद्वारेही झाला होता. बायबलचा अभ्यास करण्यासाठी त्याने जी विशिष्ट पद्धत वापरली, तीही त्याच्या मनात आली. देव जेव्हा आपल्या मनात सत्य आणतो, तेव्हा ते बायबलचे योग्य विभाजन करण्याच्या प्रक्रियेद्वारे सत्यापर्यंत पोहोचण्याच्या विरुद्ध दैवी प्रकटीकरण असते. मिलरने ही दोन्ही साधने वापरली; परंतु "the daily" या विषयाचे आकलन त्याला कसे झाले, यामध्ये दैवी प्रकटीकरण हा एक भाग होता.

मिलर याला दानिएल अध्याय आठ, वचने नऊ ते बारा यांतील लिंग-परिवर्तन ओळखता आले नसते, कारण त्याच्याजवळ फक्त बायबल आणि बायबलमधील भाषांविषयी कोणतीही माहिती नसलेली एक कॉन्कॉर्डन्स एवढेच होते. "काढून टाकणे" असा अनुवाद झालेल्या 'sur' आणि 'rum' यांतील भेद त्याला दिसला नसता.

“पवित्रस्थान” असा अनुवाद झालेल्या ‘miqdash’ आणि ‘qodesh’ यांतील भेदही त्याला दिसला नसता.

त्याने बायबलमध्ये एकशे चार वेळा आढळणाऱ्या ‘tamid’ या शब्दाचे सत्य पाहिले नसते. जे सत्य तो पाहू शकला नसता (आणि जे सत्य त्याने प्रत्यक्ष पाहिलेही), ते असे होते की, बायबलमध्ये हिब्रू शब्द ‘tamid’ एकशे चार वेळा वापरला गेला असला, तरी फक्त दानियेल या पुस्तकातच हिब्रू शब्द ‘tamid’ नामरूपाने वापरला आहे. ‘Tamid’ हा हिब्रू शब्द असून त्याचा अर्थ “continual” असा होतो, आणि दानियेल या पुस्तकात त्याचे भाषांतर “the daily” असे केलेले आहे.

फक्त दानिएलच्या पुस्तकातच हा शब्द नाम म्हणून वापरला आहे, आणि इतर नव्याणव वेळा तो क्रियाविशेषण म्हणून वापरला आहे. या कारणास्तव, किंग जेम्स बायबलचे अनुवादक जेव्हा दानिएलने हा शब्द पाच वेळा नाम म्हणून वापरलेला पाहत होते, आणि बायबलमधील इतर सर्व लेखकांनी तोच शब्द नव्याणव वेळा क्रियाविशेषण म्हणून वापरलेला होता, तेव्हा पुराव्याच्या प्रचंड वजनामुळे त्यांना दानिएलने नाम म्हणून केलेला त्या शब्दाचा उपयोग “दुरुस्त” करणे भाग पडले. दानिएलला “दुरुस्त” करण्यासाठी त्यांनी त्या शब्दास “यज्ञ” हा शब्द जोडला, आणि अशा प्रकारे नामाचे क्रियाविशेषणात रूपांतर केले. आणि मग अनुवादकांना दुरुस्त करण्यासाठी, एलेन व्हाईट यांना प्रेरणा देण्यात आली की त्यांनी असे नोंदवावे की त्यांनी, “‘डेली’ संबंधी पाहिले, की ‘sacrifice’ हा शब्द मनुष्याच्या बुद्धीने पुरविला गेला होता, आणि तो मूळ मजकुराचा भाग नाही; आणि न्यायाच्या वेळेची घोषणा करणाऱ्यांना प्रभूने त्याचा योग्य दृष्टिकोन दिला होता.”

मिलर, त्याच्या स्वतःच्या साक्ष्यानुसार, “the daily” समजून घेण्याचा प्रयत्न करीत होता, आणि शेवटी त्याला ते 2 Thessalonians मध्ये समजले. परंतु तसेच, त्याच्या स्वतःच्या साक्ष्यानुसार, एखादा शब्द समजून घेण्याचा प्रयत्न करताना तो त्या शब्दाचा उपयोग ज्या ज्या ठिकाणी झाला आहे त्या प्रत्येक ठिकाणाचा विचार करीत असे, आणि तो शब्द बायबलमध्ये इतर नव्याणव वेळा वापरला गेला आहे. तरीसुद्धा “the daily” विषयी त्याची साक्ष अशी आहे की, त्याला ते दानियेलाच्या पुस्तकाखेरीज अन्य कोठेही आढळले नाही, जेव्हा त्याने असे म्हटले, “I read on, and could find no other case in which it [the daily] was found, but in Daniel.” मिलरला त्या रत्नांपर्यंत केवळ त्याच्या अध्ययनपद्धतीमुळेच नेण्यात आले नाही, तर देवदूतांच्या सेवाकार्याद्वारे त्याला देण्यात आलेल्या दैवी प्रकटीकरणाद्वारेही नेण्यात आले.

म्हणूनच “नित्य” याविषयी त्याचे आकलन बरोबर होते, परंतु मर्यादित होते. दानिएलच्या पुस्तकात “नित्य” हा शब्द पाच वेळा आलेला असताना, “नित्य” “काढून घेतले जाते” अशा तीन प्रसंगांपैकी एकाचा अर्थ उर्वरित दोन प्रसंगांपेक्षा भिन्न आहे, हे तो ओळखू शकला नाही. एका ठिकाणी “नित्य” हा शब्द हिब्रू ‘rum’ या शब्दासह वापरला आहे, आणि उर्वरित दोन ठिकाणी तो हिब्रू ‘sur’ या शब्दासह वापरला आहे. या दोन्ही शब्दांचे भाषांतर “काढून घेणे” असे केले जाते; परंतु दानिएल अध्याय आठ, वचन अकरा येथे ‘rum’ याचा अर्थ “उचलणे” व “उन्नत करणे” असा होतो, आणि अध्याय अकरा, वचन एकतीस, तसेच अध्याय बारा, वचन अकरा येथे ‘sur’ या शब्दाचा अर्थ “दूर करणे” असा होतो.

जे धर्मशास्त्रज्ञ बाबेलच्या आहारावर खातात व पितात, ते असा युक्तिवाद करतात की एखादी गोष्ट दूर केली जाते किंवा एखादी गोष्ट उचलली जाते, या दोन्ही गोष्टी एका प्रकारच्या दूर करण्याचेच प्रतिनिधित्व करतात; म्हणून दोन्ही शब्दांचा अर्थ एकच असल्याप्रमाणे समजला पाहिजे. ते असा युक्तिवाद करतात की “the daily” हा शब्द ज्या तीन वेळा “taken away” असा आला आहे, त्या प्रत्येक वेळी त्याचा अर्थ नेहमीच दूर करणे हाच होतो; आणि असे करताना ते ठरवितात की दानियेलाने शब्दांची निवड करताना निष्काळजीपणा केला. ते हे उघडपणे म्हणत नाहीत, परंतु अर्थान्वये ते अशी शिकवण देतात की “the daily” ज्या तिन्ही ठिकाणी “taken away” झाले आहे, त्या प्रत्येक वेळी दानियेलाने तोच अर्थ अभिप्रेत केला होता, म्हणून त्याने त्या तिन्ही ठिकाणी ‘sur’ हा शब्दच वापरायला हवा होता, असे त्या धर्मशास्त्रज्ञांच्या मते ठरते.

ते आठव्या अध्यायातील अकराव्या ते चौदाव्या वचनेमध्ये "sanctuary" असा अनुवाद केलेल्या 'miqdash' आणि 'qodesh' या शब्दांबाबतही हाच प्रकार करतात. त्या चार वचनांमधील "sanctuary" या प्रत्येक उल्लेखात ते सर्वच देवाच्या पवित्रस्थानाचे प्रतिनिधित्व करतात, असा त्यांचा आग्रह असतो. पुन्हा अनुमानाने पाहता, दानियेलने त्या तिन्ही उल्लेखांमध्ये केवळ 'qodesh' हाच शब्द वापरायला हवा होता, आणि अकराव्या वचनात 'miqdash' वापरायला नको होता. मिलरने त्या शब्दांतील भेद ओळखला नसता, परंतु आधुनिक धर्मतज्ज्ञ तो ओळखतात; आणि जेव्हा ते तो ओळखतात, तेव्हा कोणताही भेद मान्य केला जाऊ नये, असा ते आग्रह धरतात. तरीही मिलरने, ज्याने त्या शब्दांतील भेद ओळखले नव्हते, आधुनिक धर्मतज्ज्ञांच्या समजुतीच्या अगदी विरुद्ध अशी समज प्राप्त केली.

प्रत्यक्ष वास्तव हे आहे की दानिएल हा एक काळजीपूर्वक लिहिणारा लेखक होता; त्याला हिब्रू भाषा अवगत होती, आणि बाबेलमधील इतर सर्व ज्ञानी पुरुषांपेक्षा तो दहापट अधिक बुद्धिमान असा मानला गेला होता. हिब्रू भाषेचा योग्य उपयोग काय आहे, आणि त्या विशिष्ट इतिहासात तिचे अचूक प्रतिनिधित्व कसे व्हावे, हे जर कोणाला ठाऊक असेल, तर तो दानिएलच होता. दानिएलने जर भिन्न शब्दांचा उपयोग केला, तर ते भिन्न अर्थ व्यक्त करण्यासाठीच केले होते, जे तो जाणीवपूर्वक दर्शवू इच्छित होता. दानिएलने "पवित्रस्थान" किंवा "काढून टाकणे" असे भाषांतरित केलेल्या शब्दांचा केलेला विशिष्ट उपयोग जेव्हा मान्य केला जातो, तेव्हा तो "द डेले" याविषयी मिलरच्या समजुतीस समर्थन देतो; आणि हीच समजूत मिलरने त्या उताऱ्यात ओळखली होती, ज्यामध्ये पौल सत्याचा द्वेष करणाऱ्यांना प्रबळ भ्रम प्राप्त होणार आहे, अशी ओळख करून देतो.

जे सत्याचा द्वेष करतात आणि जो असत्य प्रबळ भ्रम उत्पन्न करतो त्यावर विश्वास ठेवतात, त्यांचेही प्रतिनिधित्व एफ्राईमच्या मद्यपी लोकांप्रमाणे केले आहे; आणि त्यांचे दोन वर्ग दर्शविले आहेत. एक वर्ग विद्वान नेतृत्वाचा आहे, आणि दुसरा वर्ग अविद्वानांचा आहे, जे फक्त विद्वान त्यांना जे शिकवतील तेच ऐकतील. ते तेच आहेत जे असत्याच्या आड लपतात, आणि जे मृत्यूशी करार करतात. ते मत्तय पंचवीसमधील मूर्ख कुमारिका आहेत, आणि हबक्कूक दोनमधील ज्याचा जीव गर्वाने फुगला आहे तो आहे. ते तेच आहेत जे मिलरच्या स्वप्नातील पायाभूत सत्यांना नाकारतात, जी शेवटी दहापट अधिक तेजस्वी चमकतात (आधुनिक इस्राएलवरील दहाव्या आणि अंतिम परीक्षेचे प्रतिनिधित्व करित), जसे प्राचीन इस्राएलवरील दहाव्या आणि अंतिम परीक्षेद्वारे पूर्वरूपाने दर्शविले गेले होते.

आपण हा अभ्यास पुढील लेखात पुढे सुरू ठेवू.

मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "ही प्रजा किती काळ मला चिथावणी देत राहील? आणि मी त्यांच्या मध्ये दाखविलेल्या सर्व चिन्हांनंतरही ते माझ्यावर किती काळ विश्वास ठेवणार नाहीत? मी त्यांना महामारीने प्रहार करीन, आणि त्यांचा वारसा काढून घेईन; आणि तुझ्यापासून त्यांच्यापेक्षा मोठी व अधिक सामर्थ्यशाली जात निर्माण करीन." तेव्हा मोशे परमेश्वराला म्हणाला, "मग मिसरी लोक हे ऐकतील; कारण तू आपल्या सामर्थ्याने या प्रजेला त्यांच्या मधून वर काढून आणले आहेस. आणि ते या देशाच्या रहिवाशांना सांगतील; कारण त्यांनी ऐकले आहे की, हे परमेश्वरा, तू या प्रजेमध्ये आहेस; की, हे परमेश्वरा, तू समोरासमोर दिसतोस; आणि तुझा मेघ त्यांच्यावर स्थिर असतो; आणि तू दिवसास मेघस्तंभात व रात्री अग्निस्तंभात त्यांच्या पुढे जातोस. आता जर तू या सर्व प्रजेला एका मनुष्यासारखे ठार मारशील, तर ज्या राष्ट्रांनी तुझी कीर्ती ऐकली आहे ती म्हणतील, 'परमेश्वर या प्रजेला ज्या देशाची त्याने त्यांना शपथ दिली होती त्या देशात नेण्यास समर्थ नव्हता; म्हणून त्याने त्यांना अरण्यात मारून टाकले.'"

आता मी तुझी विनंती करतो की, तू जसे बोललास तसे माझ्या प्रभूची सामर्थ्य महान ठरो: "परमेश्वर दीर्घशांत आहे, आणि महान दयाळू आहे; तो अधर्म व अपराध क्षमा करतो; तरी दोषीला तो कदापि निर्दोष ठरवीत नाही; तो पित्यांच्या अधर्माचा दंड तिसऱ्या व चौथ्या पिढीपर्यंत मुलांवर आणतो." म्हणून, मी तुझी विनंती करतो, तुझ्या दयेच्या महानतेप्रमाणे या लोकांचा अधर्म क्षमा कर; आणि जसे तू मिसर देशापासून आतापर्यंत या लोकांना क्षमा करीत आला आहेस तसेच कर. तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, "तुझ्या वचनाप्रमाणे मी क्षमा केली आहे; पण जसा मी जिवंत आहे, तशी खात्रीने सर्व पृथ्वी परमेश्वराच्या गौरवाने परिपूर्ण होईल. कारण ज्यांनी माझे गौरव पाहिले, आणि मिसर देशात व अरण्यात मी केलेली माझी चमत्कारे पाहिली, आणि तरीही आता या दहा वेळा माझी

परीक्षा घेतली, व माझ्या वचनाकडे कान दिला नाही, असे ते सर्व लोक—मी त्यांच्या पूर्वजांना शपथपूर्वक देण्याचे म्हटलेला देश ते नक्कीच पाहणार नाहीत; आणि ज्यांनी मला चिथावले त्यांपैकी कोणीही तो पाहणार नाही. पण माझा सेवक कालेब—कारण त्याच्यामध्ये निराळा आत्मा होता, आणि त्याने माझे पूर्णपणे अनुसरण केले—त्याला मी ज्या देशात तो गेला होता त्या देशात आणीन; आणि त्याचे संतती ते वतन म्हणून घेतील.”
गणना 14:11-24.